

AANGETEKEND

Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw
en Innovatie
De heer dr. H. Bleker
Postbus 20101
2500 EC 'S-GRAVENHAGE

datum:
19 januari 2012

ONS kenmerk:
SV/25149/09.3.2.1

ONDERWERP:
Wetsvoorstel Natuur

Excellentie,

Naar aanleiding van het wetsvoorstel Natuur heeft een aantal natuurorganisaties betoogd dat het landschap en de biodiversiteit achteruit zullen gaan. U hebt de betreffende organisaties verzocht één en ander nader te onderbouwen.

NP De Hoge Veluwe distantieert zich van de toonzetting en de eenzijdige voorstelling van zaken die kennelijk zijn bedoeld om de publieke opinie op een negatieve manier te beïnvloeden. Het merendeel van de natuurorganisaties draagt geen verantwoordelijkheid voor het beheer en heeft dus gemakkelijk praten. Het zijn juist de grondeigenaren en –gebruikers die de wet en regelgeving voelen in de dagelijkse praktijk en in de portemonnee.

Met de particuliere grondeigenaren en –gebruikers die samen de meeste hectares in Nederland beheren is NP De Hoge Veluwe dan ook van mening dat het wetsvoorstel Natuur het landschap en de biodiversiteit wel voldoende beschermt. U heeft ons verzocht hierover een notitie te schrijven. Deze notitie sluit aan op onze brief aan u d.d. 11 januari jl. die wij als bijlage bijvoegen. Wij zullen in paragraaf 1 ingaan op de beschermde natuurmonumenten. In paragraaf 2 zullen wij het strikte beschermingsregime van de plant- en diersoorten bespreken.

1. BESCHERMDE NATUURMONUMENTEN

Volledigheidshalve is in paragraaf 1.1 kort het huidige regime aan de orde. Daarna bespreken wij in paragraaf 1.2 het in het concept-wetsvoorstel voorgestelde regime. Wij betogen dat beëindiging van het regime voor beschermde natuurmonumenten niet zal leiden tot achteruitgang.

1.1. Huidige regime

Onder de huidige Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: NB-wet 1998) kan de minister van EL&I beschermde natuurmonumenten aanwijzen. Uitgangspunt is dat het een gebied van algemeen belang betreft, dat wordt aangewezen vanwege zijn natuurwetenschappelijke betekenis of zijn natuurschoon. Ingevolge artikel 16 NB-wet 1998 is het verboden zonder vergunning in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijk betekenis van het gebied, voor dieren of planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren. Het is eveneens verboden handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen.

Een groot aantal beschermde natuurmonumenten is als Natura 2000-gebied aangewezen. Zij hebben daarmee hun status als beschermd natuurmonument verloren. Blijkens pagina 130 van de concept memorie van toelichting zijn er op dit moment nog 66 beschermde natuurmonumenten. Van deze 66 gebieden is 96,5 % binnen de EHS gelegen. Slechts de gebieden Antjesholt, Eendennest, Kooibosje Terheijden en Overcingel vallen buiten de EHS.

1.2. Voorgesteld regime

Met het wetsvoorstel Natuur vervalt het beschermingsregime voor beschermde natuurmonumenten. NP De Hoge Veluwe onderschrijft deze ontwikkeling. De regeldruk zal hierdoor aanzienlijk afnemen. Bovendien kunnen de betreffende gebieden ook anderszins uitstekend worden beschermd.

In de eerste plaats is het beschermingsregime voor beschermde natuurmonumenten een nationale kop. Blijkens pagina 130 van de concept memorie van toelichting vallen de waarden van natuurschoon niet onder de waarden die door de Vogel- en Habitatrichtlijn worden beschermd. Voorts zijn de waarden van natuurwetenschappelijke betekenis niet van zodanige internationale betekenis, dat zij aanwijzing van de gebieden als Natura 2000-gebieden rechtvaardigen. Het wetsvoorstel Natuur streeft ernaar nauwkeurig aan te sluiten bij de internationale verplichtingen. Hiermee is niet te verenigen een aanvullend beschermingsregime voor beschermde natuurmonumenten.

In de tweede plaats zal de regeldruk verminderen. Op dit moment geldt het regime voor beschermde natuurmonumenten naast het regime voor Natura 2000-gebieden. Door het regime voor beschermde natuurmonumenten te laten vervallen, zal het wettelijke stelsel eenvoudiger worden.

In de derde plaats kunnen de betreffende natuurgebieden ook op andere wijze worden beschermd. Het kabinet noemt bescherming via de Wet ruimtelijke ordening of de Wet milieubeheer. Verreweg de meeste beschermde natuurmonumenten zijn binnen de EHS gelegen. Zij worden al planologisch beschermd. Voorstelbaar is dat alle beschermde natuurmonumenten planologisch worden beschermd. In de provinciale verordeningen ruimte kan bijvoorbeeld worden bepaald dat de betreffende gebieden de bestemming natuur krijgen. In het bestemmingsplan kan dit nader worden uitgewerkt. De betreffende gronden kunnen bijvoorbeeld worden bestemd voor behoud en bescherming van de waarden van natuurschoon en natuurwetenschappelijke betekenis. Via een bouwverbod zou de weidsheid van het landschap geborgd kunnen worden. Gebruiksbeperkingen zouden het geluid en nachtelijk duister kunnen reguleren. Ook andere gemeentelijke instrumenten kunnen bescherming bieden. Zo kan een APV ook waarden als stilte en nachtelijk duister beschermen.

Een andere mogelijkheid is bescherming via het provinciaal milieubeleidsplan. Provinciale Staten kunnen in het milieubeleidsplan stiltegebieden aanwijzen. In de provinciale milieuverordening kan vervolgens een koppeling worden gemaakt met de ruimtelijke ordening. Provinciale Staten kunnen regels stellen om geluidhinder in stiltegebieden te voorkomen of te beperken. NP De Hoge Veluwe meent dat stilte langs deze weg voldoende kan worden beschermd.

Gelet op het voorgaande concludeert NP De Hoge Veluwe dat de waarden van natuurschoon en natuurwetenschappelijke betekenis ook uitstekend via gemeentelijke en provinciale instrumenten geborgd kunnen worden.

2. BIODIVERSITEIT

Ook ten aanzien van de biodiversiteit geven wij kort een inleidend kader. In paragraaf 2.2 zal het voorgestelde beschermingsregime worden besproken. Betoogd zal worden dat de in het wild levende dier- en plantensoorten adequaat worden beschermd. Het wetsvoorstel Natuur biedt zelfs meer bescherming dan vanuit Europees perspectief noodzakelijk is.

2.1. Huidig regime

Op dit moment geldt voor een groot aantal dier- en plantensoorten een strikt beschermingsregime. In hoofdstuk 3 van de Flora- en faunawet staat een aantal verbodsbepalingen. Zo is het – onder andere – verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, verwonden, vangen, bemachtigen of verontrusten. Het is eveneens verboden de nesten, holen of

andere rust- of verblijfplaatsen van deze dieren te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Een deel van de dier- en plantensoorten geniet bescherming op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Voor de overige dier- en plantensoorten is de bescherming nationaal georiënteerd.

2.2. Voorgesteld regime

Blijkens pagina 19 van de concept memorie van toelichting wordt in het wetsvoorstel Natuur een onderscheid gemaakt tussen soorten waarvoor een strikt dan wel minder strikt beschermingsregime heeft te gelden. NP De Hoge Veluwe juicht toe dat ook hier aansluiting wordt gezocht bij de internationale verplichtingen. De Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en het Verdrag van Bern kennen voor vele plant- en diersoorten concrete verboden en ontheffingsgronden. In het wetsvoorstel Natuur wordt hierbij aangesloten.

NP De Hoge Veluwe meent dat ook de plant- en diersoorten die niet onder het strikte beschermingsregime vallen, goed worden beschermd. In de eerste plaats geldt voor alle soorten een zorgplicht. Ingevolge artikel 1.8 wetsvoorstel Natuur dient eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten. Door de inzet van bestuurlijke instrumenten kunnen schadelijke handelingen worden voorkomen of beëindigd. Aldus kan de zorgplicht worden gebruikt om preventief handhavend op te treden. Blijkens pagina 62 van de concept memorie van toelichting dient het bevoegde bestuursorgaan deze open norm nog nader te verduidelijken.

In de tweede plaats wordt voorgesteld om voor de rode lijstsoorten een meldplicht te introduceren. Op de rode lijsten zijn verdwenen, ernstige bedreigde, kwetsbare en gevoelige plant- en diersoorten opgenomen. NP De Hoge Veluwe begrijpt aldus dat het vangen en handelingen die voornoemde soorten kunnen verwonden, verontrusten of doden moeten worden gemeld. Dit zal evenzeer gelden voor handelingen die de vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten beschadigen, vernielen of wegnemen. Het bevoegd gezag zou voorwaarden aan deze handelingen kunnen verbinden. Op deze manier wordt voor de rode lijstsoorten een aanvullend beschermingsregime geïntroduceerd.

Ten slotte geldt voor zoogdieren, reptielen en amfibieën een algemeen verbod om te doden. Eén en ander is neergelegd in artikel 3.11 wetsvoorstel Natuur. Het verbod kan strafrechtelijk worden gehandhaafd. Aldus is sprake van een repressief instrument.

NP De Hoge Veluwe meent dat bovengenoemde instrumenten de biodiversiteit adequaat kunnen beschermen. Ten aanzien van alle soorten geldt een algemene zorgplicht. Het bevoegd gezag kan derhalve preventief optreden. Als gezegd geldt in aanvulling hierop voor de rode lijstsoorten een meldingsplicht. Voor zoogdieren, reptielen en amfibieën geldt een verbod om te doden. Het bevoegd gezag kan zonodig ook repressief optreden. NP De Hoge Veluwe vindt dat schadelijke handelingen afdoende kunnen worden voorkomen of beëindigd. Hier moet worden opgemerkt dat de meldingsplicht en het betreffende verbod nationale maatregelen betreffen. Er wordt aldus meer bescherming geboden dan op grond van Europese regelgeving noodzakelijk is.

Met vriendelijke groet,

S.E. baron van Voorst tot Voorst
directeur

Bijlagen:

- 1.) brief NP De Hoge Veluwe inzake Nieuwe Wet Natuur d.d. 11 januari 2011 aan Staatssecretaris Bleker van ELI.
- 2.) Agenda Ministerie van ELI voor gesprek over nieuwe Wet Natuur op 9 januari 2012.
- 3.) Zienswijze NP De Hoge Veluwe inzake concept-wetsvoorstel Natuur d.d. 8 november 2011.